

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б № 186 (6463) | 15 жніўня 1939 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

За большэвіцкае кіраўніцтва партыйнай прапаганды

Выхад у свет «Кароткага курса гісторыі ВП(б)» і пастанова ЦК ВП(б) аб партыйнай прапагандзе выклікалі велізарны ідэйна-палітычны ўздзеянне на нашай партыі і савецкай краіне, узнялі на выключна высокім вышэйшым гісторыі большэвізму, тэорыі марксізма-ленінізму. Шырока вядомы партыйнага, савецкага, гаспадарчага актыва, савецкай інтэлігенцыі з вялікай цікавасцю ўзяліся за вывучэнне гісторыі нашай партыі, рэвалюцыйнай тэорыі Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

Самастойнае вывучэнне марксісцка-ленініскай тэорыі стала галоўным метадам узняцця тэарэтычнага ўзроўню партыйных і беспартыйных кадраў. У Палесскай вобласці самастойна вывучаюць гісторыю партыі 12.861 чалавек, у Гомельскай — 14.097, у Бабруйскай раёне — 1.352, Дубровенскай — 729 чалавек.

Многі таварышы сур'ёзна ўзяліся за вывучэнне гісторыі партыі. Так, упершыню працуюць над авалоданнем большэвіцкага сакратара Гароднянскага раёна партый тав. Анісім, сакратар партбюро гомельскага хлебазавода тав. Ганібург, дырэктар вясельскага ільнянага заводу тав. Шапра, беспартыйны ўрач, ордэнаносец тав. Халіцкая, арганом Віцебскага МТС, Доксінскага раёна, тав. Калыкоў і інш.

Але ў гэты момант партыйнае кіраўніцтва пачало пераацэньваць стан прапаганды. У многіх раёнах партыйнае кіраўніцтва пачало пераацэньваць стан прапаганды. У многіх раёнах партыйнае кіраўніцтва пачало пераацэньваць стан прапаганды.

Трэба адзначыць і тэі сур'ёзны негатыў. Многі таварышы велі марудна вывучаць «Кароткі курс гісторыі ВП(б)», расцвяжаюць вывучэнне на бясковна думкі і ўражанні, ігнаруюць агульныя тэорыі, ігнаруюць агульныя тэорыі.

Удзельнікі выступленняў мастацкай самадзейнасці БССР у Маскве вярнуліся ў Мінск

Учора ў Мінск вярнуліся ў Маскве частка ўдзельнікаў выступленняў мастацкай самадзейнасці БССР на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Сярод вярнуўшыхся ансамбль песні і пляскі Хойніцкай МТС, удзельнікі мастацкай самадзейнасці Шклоўскага, Слуцкага, Прапойскага раёнаў — усяго 135 чалавек.

Гіганці паветраны карабель „СССР Л-760“

У Маскву прыляцеў гіганці шасціматорны пасажырскі самалёт «СССР Л-760», пабудаваны на адным з авіяцыйных заводаў па тыпу паветранага карабля «Маскім Горькага». На борту карабля знаходзілася 17 чалавек.

Самалёт „Родина“ вяртаецца ў Маскву

ХАБАРАЎСК. 13 жніўня. (ТАСС). Легендарны самалёт «Родина», на якім год таму назад савецкія Героі тт. Грызнаўбава, Осіпенка і Ракова зрабілі беспасадкажны пералёт Масква—Далёкі Усход, вяртаецца ў Маскву.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб узнагароджанні асоба вызначыўшыхся піонерработнікаў БССР. Пастанова Савета Народных Камісараў БССР аб прэміраванні асоба вызначыўшыхся піонерработнікаў БССР.

ОРША. АСІНТОРФ ДЫРЭКЦЫІ ЗАВОДА, БЮРО ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ, ТОРФКОМУ

Саўнарком БССР і ЦК КП(б) Беларусі вышук калектыву работчы, інжынеру, тэхніку і служачых тэрфазава да «Асінторф» з дэмакратычным выкананнем ідэалягічнай праграмы збытку торфу.

ВЕЛІКАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ СОВЕЦКАГА ПАТРЫЯТЫЗМА

Учора ў друку было апублікавана паведамленне Народнага камісарыята фінансаў БССР аб рэалізацыі пазыкі Трэцяй Пацігодкі (выпуск другога года). На працягу 11 дзён прапонуны нашай радзімы далі ў пазыку дзяржаве 7 мільярд 52 мільяны рублёў, перавыкаўшы суму вылучанай пазыкі на 1 мільярд 52 мільяны рублёў.

Таварышні канферэнцыі — важнейшы сродак правярці засваення прайзенага матэрыяла і замацавання ведаў. Гэтыя канферэнцыі за апошні час сталі велікачэсна практыкавацца ў нашых партарганізацыях. Так, напрыклад, у адной толькі Віцебскай вобласці за 3—4 месяцы прайшлі 144 тэарэтычныя канферэнцыі з 47 таварышч дасукі. Канферэнцыі праводзіліся на асобных раздзелах Кароткага курса і творах Леніна, Сталіна.

ВЫСОКАЯ АКТЫЎНАСЦЬ КАЛГАСНІКАЎ

У Бругалянскім раёне прадаўжаецца падпіска на новую пазыку. За 10 дзён кампаніі прапонуны пазычкі дзяржаве 490 тысяч рублёў — на 40 тысяч рублёў больш найвышэйшай пазыкі 1938 г.

ВЫПУСК КУРСАЎ СОВЕЦКАГА БУДУЦІТВА ПРЫ СНК БССР

Учора старшыня Саўнаркома БССР тав. Кісялёў прыняў свочыншых шасцімесячных курсоў савецкага будучытства пры СНК БССР.

НА ПЛЕНУМЕ МІНСКАГА ГАРКОМА ПАРТЫІ

На ўчарашнім пасяджэнні пленума Мінскага гаркома КП(б)Б з заклікам да забеспячэння насельніцтва горада гароднінай выступіў дырэктар Мінгаргандлю тав. Гелер.

МІЖНАРОДНЫЯ РЭКОРДЫ О. КЛЕПІКАВАЙ І Е. ЗЕЛЯНКАВАЙ

6 ліпеня, як паведамлялася, вядомыя савецкія планершчыкі Ольга Клепикава і Еўдзія Зелюкова зрабілі выдатныя рэкорды палёты на планерах «Рот-Фронт-7».

С. І. Бейне — За высокі ўраджай зерных. Г. С. Мадох — Перайму волют Ольгі Цыганковай. М. Ф. Гурыновіч — Нашы магчымыя вайлікі. Н. Карпенка — Зробім высокі ўраджай зерных. Р. А. Якубіч — Дадзім сваёй ўраджай зерных. С. П. Маўчанай — Вырашваем крымскія кавуны. О. М. Прывалава — Майстры высокіх удоў.

У К А З ПРЭЗІДУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

Аб узнагароджанні асоба вызначыўшыхся піонерработнікаў БССР

За паспяховае работу ў развіцці дзяржава камуністычнага духу ўзнагародзіць асоба вызначыўшыхся піонерработнікаў БССР:

- ПАЧОТНАЯ ГРАМАТА І ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР 1. Арлеўскага Перапа Давідавіча — дырэктара дзяржава тэхнічнай станцыі Гароднянскага раёна.

АБ ПРЭМІРАВАННІ АСОБА ВYZНАЧЫЎШЫХСЯ ПІОНЕРРАБОТНІКАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Пастанова Савета Народных Камісараў БССР аб прэміраванні асоба вызначыўшыхся піонерработнікаў Беларускай ССР за паспехі ў развіцці дзяржава камуністычнага духу:

- 1. Леховіча Волеслава Антонавіча — старшага ваяжата Горнаўскай яліноўнай сярэдняй школы Пешчаніцкага раёна — валадзіні кам.

СУСТРЭЧА ДЭПУТАТА С А С В А І М І В Ы Б А Р Ш Ч Ы К А М І

Днямі ў памяшканні прапонуны калгаса «Рухавік», Бярэзінскага раёна, адбылася сустрэча дэпутата Вярхоўнага Савета БССР тав. Брыкава з выбарчыкамі вёскі Саватка. На сход сабраліся ўсе ахвотныя вёскі.

РЫХТУЮЦА ДА В Ы Б А Р А Ў У М Я С Ц О В Ы Я С О В Е Т Ы

РАГАЧОЎ. (Па тэлефону). У раёне разгарнулася падрыхтоўка да прастаўшыхся выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў прапонуны. Партыйнае кіраўніцтва Дварэцкага сельсавета вылучыла 37 агітатароў тт. Шастакова, Зубрыцкі, Беляўскі і Пажарыцкі прыступілі да вывучэння матэрыялаў Другой Сесіі Вярхоўнага Савета БССР і Палажэння аб выбарах.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

КРЫЧАЎСКІ ПАРТКАБІНЕТ НЕ АПРАЎДАЕ СВАЙГО НАЗНАЧЭННЯ

Партыйны і непартыйны большавіі Крычаўскага раёна з вялікай цікавасцю ўзяліся за самастойнае вывучэнне гісторыі большавіцкай партыі. «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» стаў для іх настольнай кнігай.

Адграць парткабінет. Комуністы і беспартыйны большавіі, якія самастойна авалодалі тэорыю марксізма-ленінізма, у першую чаргу патрабуюць ад яго кваліфікаванай дапамогі. Аднак крычаўскі райпарткабінет не задавальняе запатрабаваныя камуністамі.

Камбайнер Магілеўскай МТС імя 20-годдзя ВССР Д. І. Уськоў (першы справа) праводзіць у сябе ў брацкае вывучэнне Палажэння аб выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

АГІТАТАР У КАЛГАСЕ

Амаль кожнага дня ў поўдзень на дарозе на калгаснае поле можна бачыць маляцка чалавечка з чаркай у руках. Гэта — калгасны рахунавальнік сельскагаспадарчай ардыі «Абарона» (Добрушскі раён) Якаў Грыгор'евіч Ермачэнка.

Аграномы, мелперсонал; дзесяткі дзяцей калгаснікаў займаюцца ў вышэйшых навуковых установах. Памысли калгаснікі, успамінаючы мінулае вясні, расказваюць, што да рэвалюцыі «санатнымі» людзьмі і інтэлігентнымі рэсці Карма лічыліся: поп, ураднік, кулак Захарэнка. Навука была даступна толькі ім і іх дзецям.

ГУРТОК СЯРЭДНЯГА ЗВЯНА

У гуртку сярэдняга звяна пры пярвічнай партыйнай арганізацыі Пашкоўскага сельсавета (Магілеўскі раён) займаецца 25 таварышоў. З іх восем чалавек з сярэдняй асветы, адзін скончыў 9-годку, дзевяць — 7-годку і сем — 5—6 класаў.

кае самаўладства. На аснове работ Леніна і Сталіна ён паказваў адносіны большавікоў да вайны, чаму яны сталі за паражэнне царызма. Тав. Ухалеў спыніўся таксама і на рабоце большавіцкіх арганізацый у ардыі.

РАЗГАРНУЎ ПАЛТЫЧНА-МАСАВУЮ АГІТАЦЫЮ НА БЫЛЫХ ВЫБАРЧЫХ УЧАСТКАХ

Надыходзячая кампанія выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных па сваёму размаху будзе самай вялікай палтычнай кампаніяй, якая калі-небудзь праводзілася ў нашай краіне. Яна патрабуе ад усіх партыйных, профсаюзных, саветскіх, комсомольскіх і грамадскіх арганізацый, каб яны ўжо зараз разгарнулі вельмі маштабную палтычную работу, падачываючы да выбараў.

Надходзячая кампанія выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных па сваёму размаху будзе самай вялікай палтычнай кампаніяй, якая калі-небудзь праводзілася ў нашай краіне. Яна патрабуе ад усіх партыйных, профсаюзных, саветскіх, комсомольскіх і грамадскіх арганізацый, каб яны ўжо зараз разгарнулі вельмі маштабную палтычную работу, падачываючы да выбараў.

НА СКЛАДАХ ЗАГОТЗЯРНО

На прыгарадных дарогах — асабліва ажыўлены рух. Блудзі дзесяткі грузавікоў, сотні калгасных фурманак, нагруджаных пярэмі машынамі зяна, Гэта калгасны і саўгасны Мінскага, Лагойскага, Заслаўскага і Уздзенскага раёнаў выязду для зяна зянажынае тысячы пярэміраў хлеба новага ўраджаю.

Увесь транспарт сцякаепа ў так званы хлебны гарадок, «Заготзярно». Калі зазыхжае на тэрыторыю гарадка, перад вамі вышца вялікая прыгожая арка. «Дабро пакаляваць» — палымее плакат. Першы будынак — прасторная лабараторыя. Побач — стаянка фурманак. Яна машыны-паўтарытоны і група калгаснікаў гутарыць аб новым багатым ураджаі.

ПАКОНЧЫЦЬ З РАЗБАЗВАРЭННЕМ СРОДКАЎ СОЦСТРАХА

Пастанова СНЕ СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСНС ад 28 снежня 1938 года адтэрміла вельмі важную ролю ў барацьбе з летунамі, праглыбшчыкамі і рвачамі. У адпаведнасці з пастановамі партыі і Урада новыя правілы і нормы выданы дапамогі на часовай непрыязнальнасці са сродкаў зярнаўнага сацыяльнага страхавання працоўных і дзяржаўнага страхавання.

Пастанова СНЕ СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСНС ад 28 снежня 1938 года адтэрміла вельмі важную ролю ў барацьбе з летунамі, праглыбшчыкамі і рвачамі. У адпаведнасці з пастановамі партыі і Урада новыя правілы і нормы выданы дапамогі на часовай непрыязнальнасці са сродкаў зярнаўнага сацыяльнага страхавання працоўных і дзяржаўнага страхавання.

МІНСКІ РАЙВЫКАНОК НЕ РЭАГУЕ НА СКАРГІ ПРАЦОЎНІХ

У рэдакцыю «Звязны» за апошні час паступілі пад псеўдамі Мінскага раёна, у якіх ускрыўваўся мноства агіт наці ў рабоце калгаснаў. Палітыку ў псеўдах пярэміны вельмі важныя і патрабуюць неадкладнага разважання.

У рэдакцыю «Звязны» за апошні час паступілі пад псеўдамі Мінскага раёна, у якіх ускрыўваўся мноства агіт наці ў рабоце калгаснаў. Палітыку ў псеўдах пярэміны вельмі важныя і патрабуюць неадкладнага разважання.

В. НАЛЬЦОУ.

Д. ФШБЕІН.

НА СКЛАДАХ ЗАГОТЗЯРНО

На прыгарадных дарогах — асабліва ажыўлены рух. Блудзі дзесяткі грузавікоў, сотні калгасных фурманак, нагруджаных пярэмі машынамі зяна, Гэта калгасны і саўгасны Мінскага, Лагойскага, Заслаўскага і Уздзенскага раёнаў выязду для зяна зянажынае тысячы пярэміраў хлеба новага ўраджаю.

Увесь транспарт сцякаепа ў так званы хлебны гарадок, «Заготзярно». Калі зазыхжае на тэрыторыю гарадка, перад вамі вышца вялікая прыгожая арка. «Дабро пакаляваць» — палымее плакат. Першы будынак — прасторная лабараторыя. Побач — стаянка фурманак. Яна машыны-паўтарытоны і група калгаснікаў гутарыць аб новым багатым ураджаі.

ПАКОНЧЫЦЬ З РАЗБАЗВАРЭННЕМ СРОДКАЎ СОЦСТРАХА

Пастанова СНЕ СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСНС ад 28 снежня 1938 года адтэрміла вельмі важную ролю ў барацьбе з летунамі, праглыбшчыкамі і рвачамі. У адпаведнасці з пастановамі партыі і Урада новыя правілы і нормы выданы дапамогі на часовай непрыязнальнасці са сродкаў зярнаўнага сацыяльнага страхавання працоўных і дзяржаўнага страхавання.

Пастанова СНЕ СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСНС ад 28 снежня 1938 года адтэрміла вельмі важную ролю ў барацьбе з летунамі, праглыбшчыкамі і рвачамі. У адпаведнасці з пастановамі партыі і Урада новыя правілы і нормы выданы дапамогі на часовай непрыязнальнасці са сродкаў зярнаўнага сацыяльнага страхавання працоўных і дзяржаўнага страхавання.

МІНСКІ РАЙВЫКАНОК НЕ РЭАГУЕ НА СКАРГІ ПРАЦОЎНІХ

У рэдакцыю «Звязны» за апошні час паступілі пад псеўдамі Мінскага раёна, у якіх ускрыўваўся мноства агіт наці ў рабоце калгаснаў. Палітыку ў псеўдах пярэміны вельмі важныя і патрабуюць неадкладнага разважання.

У рэдакцыю «Звязны» за апошні час паступілі пад псеўдамі Мінскага раёна, у якіх ускрыўваўся мноства агіт наці ў рабоце калгаснаў. Палітыку ў псеўдах пярэміны вельмі важныя і патрабуюць неадкладнага разважання.

БАГАТЫ ВОПЫТ, АТРЫМАНЫ НА УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ— У СІМ КАЛГАСАМ РЭСПУБЛІКІ!

ЗА ВЫСОКІЯ ўРАДЖАЇ ЗЕРНАВЫХ

Мне вынала шчасце быць у ліку першых наведвальнікаў Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўкі. Ветліва сустрачае нас рэжысёр Маскава, 5 дзён, з р. нічы да зямлі вечара, мы хадзілі ад павільёна да павільёна, ад экспаната да экспаната, ад цікавых вяселляў, колькі цікавых сустрэч! Усё нас вабіла, захапляла. Ёсць што паглядзець і чаму павуліцца на вопыт перадавікоў сацыялістычнай земляробства. На выстаўцы і прадстаўлена ўсё, чым багата селькагаспадарчай нашай вышэйшай раіны.

Многа цікавага бачылі мы ў павільёнах з напісанага савецкага рэспублікі. Абышоўшы ўсе павільёны, мы як быццам зрабілі пудоўнае падарожжа па пажытай краіне сацыялізма, узаявілі вама бачылі ўсё, чым багата радзіма.

ПЕРАЙМУ ВОПЫТ ОЛЫГІ ЦЫГАНКОВАЙ

Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы зрабіла на мяне вялікае ўражанне. Тут упершыню мела шчасце бачыць і слухаць гаворку савецкага ўрада таварыша Матэя.

Пераходзячы з павільёна ў павільён, я сядзіла бачыла новае, цікавае. Сябра разавалася вельмі багата нашай краіны. І глыбока ўсёвала вопыт перадавікоў сацыялістычнай селькагаспадарчай.

У павільёне Беларусі значна месца аддзелена нашаму Тураўскаму раёну. Экспанаты зерных культур калгасаў «Новае жыццё», «XVIII Вастрыжнік» і «Савецкая Беларусь» прыцягваюць увагу наведвальнікаў.

Больш усяго мяне цікавіла жыццёва-агоўля. Выдатны вопыт! Тут я знаёмілася з рознымі пародамі свіней. Я параўноўвала свае псехі з дасягненнямі знаці свінняў калгаса «Перша мая», Сячэнага раёна, Мінскай вобласці, Ольгі Міхайлаўны Пытэнкавай. Тав. Цыганкова працуе на жыццёва-агоўля ферме ўжо ў год. У 1938 годзе яна атрымала па 21,7 савецкага параса ад кожнай свінняці.

Свінагаварная ферма нашага калгаса за апошні год—два мае таксама вялікія дасягненні. З года ў год павялічваюцца прырост і прадуктыўнасць пагадоў свіней. За мінулы год ад 11 свіннячак я вырабіла па 15 дзевяці парасят. У гэтым годзе даглядаю 10 свіннячак. Усе яны дзевяці-ячэйкі пароды. Першы апарос таў па кожную свіннячку па 10,5 параса.

Алякс, калі я прыгледзелася да вопыту тав. Цыганковай, то ўздзіўлася, што мы зрабілі яшчэ не ўсё. Асабліва цікаві мяне дасягненні па парасят. Тав. Цыганкова расказвае, што яна для парасят 3-дзённага ўзросту робіць мінеральную шакарку. З пятага дня парасят даюць у дастатковай колькасці пажарнае тымнае крупу, а з дзевяці дзён— пажарнае зерне ячменю. З 8—10-дзённага ўзросту парасят пачынаюць паць свежым добракаслым малаком. З 20 да 40 дзён ім даюць ячменны суп са свежым малаком, прычым дамашнюю новіякую колькасць свежа-зваранай бульбы, пасыпанай рыбнай мукой. З 40-дзённага ўзросту, да адлучкі парасят ад свіннячак, іх кормяць густа зваранай кашай, змяшанай з ячменнай і аўскай мукой, развезенай перакармленнем кіпцюном малаком.

Дзякуючы правільнаму догляду і кармленню, тав. Цыганкова атрымала парасят, якія ў два месяцы важылі 17,5 кг.

Багаты вопыт перадавікоў свіннягдоўля і перадам работнікам сваёй фермы. Мы будзем змагацца за тое, каб на аснове вопыту, атрыманнага на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы, дабіцца пачотнага права ўзлегу ўсёй нашай фермы ў выстаўцы 1940 года. Будзем змагацца, каб у гэтым годзе да кожнай свіннячкі атрымаць не менш чым па 20 дзевяці парасят.

Усё не па жарты перападохаліся. Я рашыў праехаць па ўсёмох дэкавамі баранамі і гэтым мы вырабілі авёс. Урадзіўся ён на славу — атрымалі па 18 цт з гектара. Наша перамога дэманструюцца зараз перад усім Саюзам на селькагаспадарчай выстаўцы.

Хутка на нашых палях авёс даста па 25 цт з гектара. Дзёнага тут нічога няма. На выстаўцы я ўбачыў новыя сарты — «кюто», «сөрвекі», «ураджайны». Апошні сорт вырабілі калгаснікі селькагаспадарчай арпелі імені Фрунзе, Кіеўскай вобласці. Ён по баіцца ніякіх шкоднікаў сельскай гаспадаркі, расце ў цяжкіх кліматычных умовах. У Маскве я параўнаў са знацімі аграномамі аб тым, якія новыя выдатныя сарты аўса можна прымяніць на палях Беларусі. Аб парадках і ўказаннях аграномаў я паабяваў расказаць палювацам калгаса: зараз намачаюцца ўвесці ў нас некагорыя новыя сарты.

На агучымым сходзе, які заслухаў маю справаздачу аб пазездзі ў Маскве, калгаснікі рашылі дабіцца ў будучым годзе сярэдняга ўраджаю зерных культур у 20 цт з кожнага гектара, каб заваяваць права ўзлегу на выстаўцы ў 1940 годзе.

Сяргей Іосіфавіч БЕЙНЕ, **орданосец, старшыня калгаса «Чырвоны партызан», Пагайскага сельсавета, Мінскага раёна.**

НАШЫ МАГЧЫМАСЦІ—ВЯЛІКІЯ

Разам з групай калгаснікаў свайго раёна я пабыў у пудоўным горадзе — на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы.

Чым больш знаёміўся з экспанатамі выстаўкі, тым больш захапляўся, зачароўваўся. Якія гранітэны дасягненні нашай сацыялістычнай радзімы!

Слухаючы экскурсаводаў і перадавікоў сельскай гаспадаркі краіны, я прышоў да вываду, што ў нас, як і ва многіх іншых калгасах Пухавіцкага раёна, яшчэ даўка не скарыстаны ўсе магчымасці.

У нашым калгасе ёсць вялікія прасторы непарошаных балот, якія нам неабходна асушыць. На выстаўцы я ўважліва праглядаў вопыт перадавых калгасаў па асушэнні балот. Скарыстоўваючы гэты вопыт, мы думам правесці значную работу па асаўненню балотных масіваў. У гэтым годзе мы ўжо асвоілі каля 50 гектараў, але гэтага мала.

Вялікае ўражанне зрабіў на мяне павільён жыццёва-агоўля. Перадавы калгаснікі Украіны і іншых рэспублік дабіліся сярэднесутачнага ўдою 50—60 літраў малака ад каровы. Шляхам развезення траў, залужэння балот, мы створым моцную кармавую базу і даб'ёмся падваення ўдою з нашых кароў. У нас пакуль што сутачны ўдоў не перавышае 20 літраў на карову.

Наш калгас арганізаваў ў 1931 годзе з 18 бядняка-серадзячых гаспадарак. З кожным годам калгас машэе і багате. Зараз у ім 160 гаспадарак. Калгаснікі

жывуць шчасліва і радасна. Ёсць у нас пудоўная сярэдняя школа, клуб на 150 месц, 2 ясліў на 90 месц, радзімы дом, лазня на 50 месц. Набылі аўтамашыну. 15 калгаснікаў і калгаснік маюць свае вядальніцы.

Знатныя калгаснікі арпелі прадстаўлены экспанатамі на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы. Сярод іх— лепшыя цялятніцы Фруза Івашава і Варвара Кронік, якія з любоўю вырашчавалі малалічак; даярка Марыя Абакунчык, Ефрасіня Кондрус, якія дабіліся рэкорднага ўдою ад замацаваных за імі кароў.

Калгаснікі і калгасніцы нашай арпелі жывуць адной думкай: стаханавскай работай заваяваць права ўзлегу на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы ў 1940 годзе.

У брыгадах і званнях зараз шырока разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва імені Трэція Сталінскай Пяцігодкі. Наперадзе ідзе трэцяя палювачка брыгада камсамольца Пятра Абакунчыка. Брыгада першай у калгасе добраахвотна і без страт закончыла ўборку азімага жніта, аўса, а таксама паўнасна разлічылася з дзяржавай па зерню. Кrome таго яна здала ўжо дзяржаве ў лік паставак 6 тон райнай бульбы. Калгасніцы Аляксандра Кондрус, Хрыліна Бандарчы і інш. сістэматычна выкапвалі 2—3 нормы на ўборцы ўраджаю.

М. Ф. ГУРЫНОВІЧ, **старшыня калгаса «Польмя», Гарэліцкага сельсавета, Пухавіцкага раёна.**

ДАДЗІМ ВЫСОКІ ўРАДЖАЇ КОК-САГЫЗА

Пяць дзён на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы я аглядаў багаты нашай шчаслівай радзімы. А багаты вялікі. Непянае слоў, каб апісаць усё бачанае. У які-б ні займлі павільён, кітаеця ў вочы адно: прыгожае, шчаслівае жыццё нашай калгаснай вёскі, часная і адданая праца калгаснікаў.

Мяне, як звычайна па новай, упершыню разважымай культуры кок-сагыза, больш усяго зацікавілі два павільёны: «Тэхнічны культуры» і «Торф». У павільёне «Тэхнічны культуры» я атрымаў больш часу, як дзе. Тут я знаёміўся з экспанатамі ільну і канаші, асабліва мяне цікавіў кок-сагыза. Доўга стаў і любавалася стэмам калгаса «2-я пяцігодка», Лева-Расоміцкага раёна, Варонежскай вобласці, які дабіўся выдатных ураджаюў па кок-сагызу. У экскурсавода распісаў пра вопыт работы калгаса і ўсё запісаў сабе ў кніжку. Пабыраў і каля стэма калгаса «13-годзе Алябра», Рагачоўскага раёна. Я сапраўдна з брыгадам гэтага калгаса арганізацыя Ф. Шкоравым. Ён у мінулым годзе атрымаў па 35,9 цт пентера карнай кок-сагыза з гектара. У мяне ж

быў небылавы ў БССР ураджай — 49 цт пентера карнай з гектара, а з рэкорднага ўчастка мы атрымалі яшчэ больш — 74 цт пентера. Работа звычайна высокая ашчына, звычайна некалькі разоў праэравапа, а самае галоўнае — залічана ўзельнікам Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўкі.

У гэтым годзе мы пасевлі кок-сагыз на асушаным балоне, па плошчы ў 5,30 гектара. Першага жніўня, у дзень адкрыцця выстаўкі, пачалі збор насення. Ужо сабралі больш 50 кілаграмаў.

Сёлетня атрымаем ураджай не менш 50 цт пентера карнай кок-сагыза з кожнага гектара, а з рэкорднага ўчастка ў 1 гектар — 100 цт пентера.

На выстаўцы я вывучаў вопыт перадавікоў і пераканаўся ў тым, што ранняя апрацоўка глебы значна павышае ўраджайнасць. Звярнуўшыся дамоў, я адразу-ж прыступіў да падрыхтоўкі глебы да пасеву кок-сагыза ў 1940 годзе. Селіць будзем на плошчы ў 12 гектараў на асушаным балоне.

Раман Антонавіч ЯКУБЦІН, **орданосец, званены па кок-сагызу калгаса «Пяцігодка», Смалевіцкага раёна.**

ВЫРАШЧВАЕМ КРЫМСКІЯ КАВУНЫ

Вось ужо тры годкі, як я займаюся вырошчваннем багавых культур на агародзе нашага калгаса. Я рашыў крапаватвай работай даказаць, што кавуны могуць расці не толькі ў Крым, на Украіне, але і на калгасных палях нашай рэспублікі. Мая праца ўвянчалася поспехам. У мінулым годзе наш калгас на плошчы 1 гектара янаў 156 цт таварных кавуноў. За гэту работу я ўдастойся чэсці быць членам Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўкі. Я прысутнічаў у дзень акрыці і ніколі не забуду гэты момант.

Не паддаецца апісанню ўсё тое, што я бачыў на выстаўцы. Гэта бліскучы паказ гранітэных перамоў калгаснага мала. Каб уважліва праглядаць і вывучыць усё тое, што ёсць у павільёнах, трэба ўпрана праправаць доўгія месяцы. Аднак і пяць дзён, на працягу якіх экскурсант наведвае выстаўку, даюць вельмі многа цікавага, карыснага. Можна сказаць, што каля кожнага з нас выстаўка з'явілася вельмінай школай. Яна абагачае вопытам і дае свежыя сілы, натхняе на стаханавскую работу, на далейшы поспех.

Каб вопытніка-агроніка мяне больш за ўсё зацікавілі выдатныя мішурнікі пітонікі. Я любавалася экспанатамі многіх сартоў агронікі, багавых і садовых культур, вырашчаных крапаватвай рукамі перадавікоў-калгаснікаў нашай сацыялістычнай радзімы.

Вялікі я на выстаўцы і экспанаты нашага калгаса. Вялікі кавуны, вырашчаныя на нашых агародах, нямногімі адрозніліся ад крымскіх і украінскіх.

У павільёне арганізаванай Беларусі я бачыў мноства экспанатаў, якія таварылі аб вялікіх дасягненнях калгасаў БССР.

Гэты дасягненні сведчаць аб вельмінай вольнаце, якія працягваюць партыя, урад і таварыш Сталін аб калгасным сялянстве.

На сустрэчы з калгаснікамі браціі рэспублікі мы пазнаёміліся вопытам сваёй работы. Іх можа здзіўляе, што на агародах Беларусі растуць пудоўныя кавуны. І расказаў ім, што вопытны ўчастак багавых культур нашага калгаса пераважыўся ў вялікі агарод, які прыносіць гаспадарцы значныя даходы. У якасці прыкладу я прывёў наступныя фігмы: у 1936 годзе даход калгаса ад кавуноў склаўся 26 тысяч рублёў, у 1937 годзе — 54 тыс. рублёў, у 1938 годзе — 76 тыс. рублёў, а ў 1939 годзе мяркуючы атрымаць даход да 113 тыс. рублёў.

Мая справаздача на сходзе членаў арпелі аб выстаўцы натхніла калгаснікаў на барацьбу за новыя перамогі. Наміж калгаснікамі разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за тое, каб дабіцца ў 1940 годзе новых поспехаў і памножыць колькасць узельніцкай выстаўкі.

У прыватнасці, я паставіў сабе задачу — вырабіць у 1940 годзе новыя сарты кавуноў, павялічыць ураджай багавых, агронікі і садовых культур, перадавы вопыт развіцця багавых культур іншым калгасам Беларусі. Агароны нашай рэспублікі могуць з поспехам залучаць вопыт насяляніцтва на гэтых культурных. Гэтым самым мы вызвалім транспарт ад прывозу кавуноў з паўднёвых раёнаў Савецкага Саюза.

Сямён Пятровіч МАУЧАНАУ, **брыгадзір агронікаў брыгады калгаса «Комсамол Гомельшчыны», Гомельскага раёна.**

Н. КАРПЕНКА, **аўчар калгаса «1-е мая», Краснагорскага сельсавета, Мясціслаўскага раёна.**

ЗРОБІМ СВАЮ ФЕРМУ УЗОРНАЙ

Пяць дзён я прабыў у любімай Маскве, на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы. Многа цікавага і павучальнага я бачыў там у кожным павільёне. Але, на праўдзе кажучы, больш за ўсё мяне зацікавіў павільён жыццёва-агоўля. Чаго толькі я там не ўбачыў! І кароў, якія даюць у год больш 10 тысяч літраў малака, і воней, якія за 10 мінуў працягваюць па 7—8 кілометраў.

Зала апагадоўляў і жыццёва-агоўля павільёне называюць папучыла мае веды, узбагаціла тэорыяй. Асабліва ўважліва я аглядаў рымаўніцкіх (яраслаўскіх) авечак. Вельмі яны мне спадабаліся. Гэта-ж шчасце дала! За год апагадатка дае больш 10 ягнят.

Гледзячы на такія выдатныя паказальнікі, мне стала крўдзіна за сваю ферму. Хоць яна і лічыцца лепшай у раёне, але трэба яшчэ многа праправаць, каб зрабіць яе ўзорнай.

Наша ферма ўкамплектавана толькі простымі авечкамі, даходу яны калгасу прыносяць не так ужо многа.

Нарадзілася на выстаўцы ў мяне такая думка: купіць нам трэба хоць-бы 7 рамаў літскіх авечак і 1 барана, вост-бы добра былі; глядзіць, праз некалькі год і ў нас паявіцца ферма вырасна.

На Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы. НА ЗДЫМКУ: скульптура, устаноўленая на павільёне Украінскай ССР.

Карціны, фотамантажы, дыяграмы з паяснатым тэкстам паабяваў раскрываюць металы работы калгасаў, саўгасаў і МТС, якія забяспечылі ім поспех у барацьбе за стацінікі 8 мільяраў пудоўнага зерня, за высякі ўстойлівага ўраджаю зерных і тэхнічных культур.

З 245 тысяч калгасаў, саўгасаў, МТС і перадавікоў сельскай гаспадаркі СССР, якія выразілі жаданне паказаць свае дасягненні на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы, больш 68 тысяч прыходзіла на Украіну.

Удала размычаныя натуральныя экспанаты — зерне, буракі, бавоўна, рыс, калекцыя сартуў класавых, кавуноў, саўгасаў, лекавых, аэрамацічных і іншых культур — пераканаўча паказваюць разнастайнасць сацыялістычнага земляробства рэспублікі.

На асобных стэндах рапартуноў аб сваіх перамогах калгас імені Леніна, Чаромерскага раёна, Каменец-Падольскай вобласці і зернасаўгас імені Чкалава, Закарпацкай вобласці. Стэнды паабяваў раскрываюць дасягненні ў рэжыме металы і спосабы работы, якія забяспечылі высякі ўраджаю зерных.

Звяртае на сабе увагу стэнд, прысвечаны адной з лепшых МТС рэспублікі —

Кагарыцкай, Кіеўскай вобласці. Тут вырацоўка на кожны калёсны трактар — 786 гектараў, а на кожны гусенічны — 1560. Сяродні ўраджай зерных у 28 абслугоўваемых МТС калгасах — 15,3 цт пентера з гектара.

Вялікае месца аддзелена ў павільёне паказу дасягненняў бранчых калгасаў, брыгад і званяў пяцігодкі і тысячніцкіх славных паслядоўнікаў зававаў свае дасягненні на Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўцы, больш 68 тысяч прыходзіла на Украіну.

Удала размычаныя натуральныя экспанаты — зерне, буракі, бавоўна, рыс, калекцыя сартуў класавых, кавуноў, саўгасаў, лекавых, аэрамацічных і іншых культур — пераканаўча паказваюць разнастайнасць сацыялістычнага земляробства рэспублікі.

На асобных стэндах рапартуноў аб сваіх перамогах калгас імені Леніна, Чаромерскага раёна, Каменец-Падольскай вобласці і зернасаўгас імені Чкалава, Закарпацкай вобласці. Стэнды паабяваў раскрываюць дасягненні ў рэжыме металы і спосабы работы, якія забяспечылі высякі ўраджаю зерных.

Звяртае на сабе увагу стэнд, прысвечаны адной з лепшых МТС рэспублікі —

МАЙСТРЫ ВЫСОКІХ УДОЯЎ

Кожны наведвальнік аглядаў выстаўку з вялікай увагай і цікавасцю. А як та інтэлі, калі выстаўка — гэта пудоўна-дзельны вопыт нашых селькагаспадарчых культур і раслін. У мяне проста такі не хапае слоў, каб расказаць усё, што я бачыла.

Я пабыла ва ўсім павільёнах. Асабліва мяне спадабаліся павільёны Беларускай ССР, Сібіры, Грузіі і Далёкага Усходу. У мінулым прытэчэнні акраіны царскай Расіі, зараз, пры савецкай уладзе, раслілі і дабіліся вельмі высокіх поспехаў.

Аглядаючы выстаўку, я вельмі цікавілася жыццёва-агоўля. Доўгі час мы аглядалі экспанаты малочна-таварнай фермы калгаса імені Сталіна, Сумскай вобласці (УССР). Даярка гэтай фермы т. Шчэрбіна за 300 дзён ад каровы «Лента» надала 12 623 літры малака, ад другой каровы «Віта» сярэднесутачна ўдоў малака склаўся 69,5 літра.

Вядомы таварыш т. Таганіч з Маскоўскай вобласці атрымаў за год ад алшой самкі 173 тусам.

Уважліва аглядаў я павільёны «Зарне», «Лён». Падрабязна азнаёмілася з экспанатамі ефрэмаўскіх званяў.

Пасля азнаёмлення з выстаўкай мы зрабілі экскурсію на Маскве: былі ў метро, у Маўзалеі Леніна.

Селькагаспадарчай выстаўка—вялікая школа вопыту перадавых людзей нашай сельскай гаспадаркі. Гэта школа дала мне вельмі многа. Буду старацца заваяваць права пазездзі на выстаўку і ў будучым 1940 годзе. Вопыт, атрыманна на выстаўцы, перадам шырокім масам калгаснікам.

Ольга Макараўна ПРЫВАЛАВА, **задачыні малочна-таварнай фермы калгаса «Чырвоны сцяг», Гаўрылінскага сельсавета, Насцюковіцкага раёна.**

ПАВІЛЬЁН Украіны

Ад галоўнага ўваходу Усеаюзнай селькагаспадарчай выстаўкі шырокае асярэжжа па Пяцігодку калгасаў. На пераднім плане гэта плошчы — Галоўны павільён, а на наступна — мадэральны павільён Украінскай ССР.

Будынак павільёна ўпрыгожаны вялікімі залачонамі калосамі пшаніцы. Яны высока выстунаюць над дахам і з'яўляюцца, на фоне сіняга блаваблачнага неба, зялёнага, што перад намі калгасныя пшанічныя палі.

Цэнтр фасада ўпрыгожвае лепная арка Ісавіля, якая ўвста тунчымі снапамі пшаніцы, аўса, проса, ільну, гірлянды абылкі, гадзінамі вшпаль і чарошань. Кісціны вінаград. А ў сярэдзіне гэтай аркі—пасторэвае шкло з каларным апарэнтам. На фоне кветак — барэльфы Леніна і Сталіна.

Сотні таленавітых майстроў, якія вышлі з гутны Украінскага народа, практыкавалі, бутаваў, упрыгожвалі гэты павільён, вышывалі для яго лянаны, вязалі кавуны, злілі пасуду, рабілі кветкі.

Ва ўваходнай зале наведвальнік бачыць чатыры групы барэльфы на тэмы прамысловасці і сельскай гаспадаркі. На жыццёвым паню — гіднейшае ў Еўропе Дзюроўскага гідрэлектрастанцыя імені Леніна, якая дае энергію заводам, фабрыкам, МТС, калгасам і саўгасам Украіны.

Наспенныя жывапісныя карціны, барэльфы зала паказваюць магутнае развіццё металургічнай і металапрацоўчай прамысловасці Савецкай Украіны, які гэты павільён сельскай гаспадаркі, ўборку палёў камбайнамі. Гістарычныя дзевы і дзевыгамы напамінаюць аб вайнаў і алтасці прамысловасці і сельскай гаспадаркі Украіны да пралетарскай рэвалюцыі.

Мастацкія паню, карціны, фотамантажы барэльфы адрастроўваюць бачацьбу

украінскіх рабочых і сялян за аслабленне ад капіталістычнага і нацыянальнага гнёту, славны шлях варашылаўскіх атраўляў ад Луганска да Парыжына, барацьбу атрады таленавітага палкаводца Нікалая Шчорса з нямецкімі інтэрвентамі і іх белагварысцкімі наймітамі. Асабліва запамінаецца карціна, якая малюе разгром дзевіцінскіх палчых. На вяршыне тэкст пшэма Вязіміра Ільіча Леніна да рабочых і сялян аб канчатковай перамозе над Дзевіцінкамі.

Тэкст Канстытуцыі УССР, выгравіраваны на мармурных дошках, устаноўлены на распісных калонах зала, з'яўляецца ўстаўленнем да нарабанага паказу дасягненняў Савецкай Украіны. Брацкая карта расказвае, якія заводы, фабрыкі, электрастанцыі пабудаваны і карэным чынам рэканструіраваны за год савецкай улады.

Дасягненнямі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі і вопыту перадавых калгасаў, саўгасаў і МТС прысвечана большасць стэнды павільёна, мноства натуральных экспанатаў.

Да Вялікай сацыялістычнай рэвалюцыі з 41 мільёна дзевіцін апрацоўваемых зямель Украіны — 21,5 мільёна належалі памешчыкам, царке і кулакам. Амаў у палавіны сялянскіх гаспадарак не было работнай жывёлы і селькагаспадарчага інвентару. Як жылі, праходзіў цягачы карціны мінулага: зароджваюцца ўбогая украінская вёска, вузкія палоскі, скарэчка бешчэўка на мяжы, праляг хат з няцімі, паднявольная бязрадасная праца ў памешчыка... А побач гяражыты акт калгаса на вярнае карыстанне зямлі.

Вось жывапісныя панарама, орданосецы наш калгасаў Украіны: імені Сталіна, Гомельскага раёна, «Чырвоны прыходзіць», Ямпольскага раёна; МТС імені Сталіна, Гомельскага раёна, і саўгаса імені Шчэрбіна.

Мастацкія паню, карціны, фотамантажы барэльфы адрастроўваюць бачацьбу

Лён — новая культура на Украіне. І не гледзячы на гэта, калгаснікі дабіліся вялікіх поспехаў. З года ў год расце ўраджайнасць ільну. Фотамантаж і натуральныя экспанаты ілюструюць результаты вялікай работы перадавых ільняных калгасаў, брыгад і званяў. Званячыя орданосцы тав. Бараноўскай, Жукавец, Дубок дабіліся рэкордных ураджаюў збожжы па 21—23 цт пентера ільнявазакна з гектара.

Плаваты і тэкст вобразна паказваюць металы і агратэхніку орданосца Е. А. Бараноўскай з калгаса імені Тэльмана, Эмільчынскага раёна, Жытомірскай вобласці, якая атрымала па 21,75 цт пентера ільнявазакна з гектара.

Добра агітууюць плакаты за мультывальнае пасевы ільну. Мультывальнае праводзіцца паранком торфу. Палі накрываюцца гэтым паранком пастам у 1,5—2 сантыметры. Такія таўшыня пласты торфу прадаюцца маладымі ўзыходамі ад замазанаў, шкіднікаў і хвароб, а таксама затрымаваць вышарванне вільгаці.

Пачэснае месца сярод каналіваюцаў займае калгас імені Варашылава, Глухоўскага раёна, Сумскай вобласці. Калгас знімае з гектара па 113 цт пентераў каналі-саломакі. Орданосец тав. Галагуці і званячыя Ганна Юшчэнка атрымалі яшчэ больш высокі ўраджай.

Пачынаюць прывівацца на Украіне і новыя культуры лекавых раслін: камфарны базілік, мята, дамапалка рамашка, рэвень, наперсянка і іншыя. Распяраюць пасевы гэтых культур, мы наступна аслабаме краіну ад увозу ралі мелякаменту з заграшчыны.

Рост плошчы пад пасевамі лекавых раслін сапраўды велізарны. Напрыклад, у 1914 годзе пасевалі мяты больш за ўсё 800 гектараў, а ў мінулым годзе больш 11 000 гектараў.

У раздзеле саўдніцтва і вінагарарства наведвальнік знадэвацца, які брыста пакрывацца маладымі садамі чарнага Украіна.

Змястоўны стэнд, які паказвае дася-

лепні селькагаспадарчай навукі, фотамантаж з тэкстам красамоўна расказвае аб пазатворнай работе Т. Д. Ісінска аб дравізацы насення, аб зерных культурных, аб барацьбе з выразленым бульбы на поўдні. І тут-жа многа натуральных экспанатаў — снапы, калоскі, зерне, класці бульбы.

Сацыялістычная гаспадарка краіны атрымала многа новых машын ад завоў, савецкіх выплоўцаў, канструктараў. Вось дзевячая маладз вузкарканай селікі агранома-орданосца тав. Каратава, новая дэсапалачная машына тав. Надзішчэўскага, шахматная селіка Вількоўскага.

У асобай зале павільёна расказваюць аб сваіх дасягненнях лепшыя малочна-таварныя, коневодныя, свіннягдоўныя і жывяладоўныя саўгасы.

Пачотнае месца сярод жыццёва-агоўля займае малочна-таварная ферма калгаса «Іскра», Варашылаўскай вобласці, якая атрымала ў мінулым годзе ў сярэднім па 4,161 літры малака ад кожнай бунжарнай каровы. План выпрошчвання маладзечка выканан больш чым на 130 проц. Усе палаты захаваны.

Узельнік выстаўкі — орданосцы калгаса імені Сталіна, Гомельскага раёна, Завароўскай вобласці, мае МТФ са стэмам у 795 галоў, СТФ са стэмам у 7,137 галоў. Стэнд аддзельна гэтаму калгасу, наарабана паказвае распарадак дня на фермах, упарадкаваныя электрыфікаваныя скартыны дзевы калгаса, металы работы перадавікоў.

У аддзеле культуры і біта многа карцін. Радасным, мажымым і культурным стала жыццё калгаснікам. Беспрарытна расце сетка калгасных электрастанцый, радыёузлоў, тэлефонных стаян, клубоў, тэ

